

«Taevase inglikoori proovides rohkem nalja, sest Tarmo on ju

Eile saadeti Vanemuise teatri suurest majast viimsele teekonnale dirig

• AIGI VIIRA

aigi.viira@ohtuleht.ee

«Sina näitasid, mis on elu, isa,» kõneleb Kris Leinatamm, lahkunu tütar, oma isa sarga ees Vanemuise suure maja laval. Tema hääl on pisaraid täis. «Ma pikalt arvasin, et sina oledki jumal. See on suurim, mida üks laps võib oma isast arvata. Aitäh, isa! Me täname sind, et lubasid meil olla enda kõrval. Ja me täname sind, isa, elu eest!»

Teatrimaja on sel hallivõitu päeval, kui Kris Leinatamm oma isale viimset kõnet peab, täis muusikali «Ooperifantoom». Instrumentaalversioonis. Lahkunud dirigendi koht on ses samas paigas, kus ta on töötanud 16 muusikaliiga – orkestriaugu kohale püstitatud poodiumil. Lõpmatute valgete krüsanteemide mere keskel. Sargal lebab «Ooperifantoomi» partituur. See oli viimane muusikal, millega Leinatamm töötas, kuid mille esietendus tal enam näha ei õnnestunud.

Hüvastijätjate rivi ei taha kuidagi lõppeda. Kohal on peaminister Taavi Rõivas koos kaasa Luisa Vargiga, rahvusoperi juht Aivar Mäe, dirigent Eri Klas, Tartu linnapea Urmas Klaas, poliitikud Aivar Riisalu ja Laine Jänes, näitlejad Helena Merzin, Raivo E. Tamm, Külliki Saldre, Margus Jaanovits, Maria Soomets, Vanemuise endine priimabaleriin Elena Poznjak-Kõlar koos dirigendist abikaasa Erich Kõlariga ning tundub, et kogu Vanemuise töötajaskond alates lavameestest ja valgustajatest ning lõpetades näitlejate, ooperisolistide ja «Heliseva muusika» esimese koosseisu neidudega, kes mängisid mitu aastat tagasi von Trappi pere ingliahälseid lapsi, kuid on nüüdseks oma rollid loovutanud uutele tulijatele. Orkester ja ooperikoor on kogu hüvastijätukontserdi aja laval, lisaks veel lauljad Maria Listra, Koit Toome, Kalle Sepp, Rolf Roosalu, Karmen Puis, Siiri Sisask, Tanja Mihhailova ja

HÜVASTIJÄTT:
Lahkunud dirigendile avalda-

proovides saab nüüd kindlasti Tarmo on ju nende juures.»

viimsele teekonnale dirigent ja poliitik Tarmo Leinatamm

ALDO LUUD

12 aastaga tõi lavale 16 muusikali

Vanemuise teatriga on Tarmo Leinatamm ajast aega seotud olnud. Aastail 1981-1992 töötas ta Vanemuises koormeistri, dirigendi ja mõnel puhul ka muusikalise kujudajana. Selle aja jooksul osales ta üle 30 lavastuse (nii ballettide, ooperite, muusikalide kui draamalavastuste) väljatoomisel.

J. Straussi «Nahkhiir», G. Donizetti «Don Pasquale», E. Aava «Vikerlased», A. H. Tammsaare «Aeg tulla - aeg minna», Fr. Loewe «Minu veetlev leedi», C. Orffi «Carmina Burana» - on vaid väike loetelu tema selle perioodi töödest.

Alates 2002. aastast, kui Tartus Raekoja platsil esietendus A. L. Webberi muusikal «Evita», oli ta kuueteistkümnelt Vanemuises etendunud muusikali muusikajuht ja dirigent. Tarmo Leinatamme viimaseks tööks Vanemuises jäi A. L. Webberi muusikal «Ooperifantoom». ALLIKAS: VANEMUISE TEATER

PEREKOND: Leinatamme pere kanged naised - vanem tütar Kris (vasakul), abikaasa Siiri ja noorem õde Kirke. Sooja lahkumiskõne pidas laval Kris.

KOLLEEGID: Lahkunut saabusid mälestama nii muusika-, kui ka poliitikarahvas. Pildil on dirigent Eri Klas.

leedik jomal. See on suurim, mida üks laps võib oma isast arvata. Aitäh, isa! Me täname sind, et lubasid meil olla enda kõrval. Ja me täname sind, isa, elu eest!»

Teatrimaja on sel hallivõitu päeval, kui Kris Leinatamm oma isale viimset kõnet peab, täis muusikali «Operifantoom». Instrumentaalversioonis. Lahkunud dirigendi koht on ses samas paigas, kus ta on töötanud 16 muusikaliiga – orkestriaugu kohale püstitatud poodiumil. Lõpmatute valgete krüsanteemide mere keskel. Sargal lebab «Operifantoomi» partituur. See oli viimane muusikal, millega Leinatamm töötas, kuid mille esietendust tal enam näha ei õnnestunud.

Hüvastijätjate rivi ei taha kuidagi lõppeda. Kohal on peaminister Taavi Rõivas koos kaasa Luisa Värgiga, rahvusooperi juht Aivar Mäe, dirigent Eri Klas, Tartu linnapea Urmas Klaas, poliitikud Aivar Riisalu ja Laine Jänes, näitlejad Helena Merzin, Raivo E. Tamm, Külliki Saldre, Margus Jaanovits, Maria Soomets, Vanemuise endine priimabaleriin Elena Poznjak-Kõlar koos dirigendist abikaasa Erich Kõlariga ning tundub, et kogu Vanemuise töötajaskond alates lavameestest ja valgustajatest ning lõpetades näitlejate, ooperisolistide ja «Heliseva muusika» esimese koosseisu neidudega, kes mängisid mitu aastat tagasi von Trappi pere ingliahälseid lapsi, kuid on nüüdseks oma rollid loovutanud uutele tulijatele. Orkester ja ooperikoor on kogu hüvastijätukontserdi aja laval, lisaks veel lauljad Maria Listra, Koit Toome, Kalle Sepp, Rolf Roosalu, Karmen Puis, Siiri Sisask, Tanja Mihhailova ja Gerli Padar. Ning «Heliseva muusika» kolmanda koosseisu väikesed von Trappid.

«Uude, teise maailma viib sind tundlik meel.

Hülga maailm, kus olid eile veel!

Sinna hing, kuhu kuulud, sind nüüd viib –

Kuuluda võid mulle alles siis.

Liuglev, langev, magus on see joove.

Puutu mind ja naudi oma soove.

Unelmad on ärkav tume pool

su sees,

ja vaid muusikal on sinu üle

võim –

öömuusikal, mis sinu jaoks ma

lõin.»

(«Operifantoom, «The Music of the Night», tõlge Leelo Tungal)

Sel hüvastijätukontserdil ei laula «Operifantoomi» lugu «The Music of the Night» mitte selles pearolli tegev Norra artist Stephen Brandt-Hansen, vaid Kalle Sepp, Brandt-Hanseni dublant. Brandt-Hansen on töõga

HÜVASTIJÄTT:

Lahkunud dirigendile avaldasid viimset austust nii peaminister Taavi Rõivas koos lauljast kaasa Luisa Värgiga kui ka kultuuriminister Paavo Nõgene, kes on olnud aastast 2002 Vanemuise memuusikalide produtsent.

hõivatud ega saa Eestisse tulla. «Olen uhke, et mul oli võimalus töötada sellise dirigendiga nagu Tarmo – teist temasarnast mujal Euroopas ei ole,» lausub Brandt-Hansen, kellele Leinatamm oli sõber, lemmikdirigent ja kangelane. «Teda oli õnnistatud paljude annetega – ta oli muusik, humorist ja poliitik. Tarmo tõepoolest püüdis kõiki oma andeid rakendada, et teha teda ümbritsevate inimeste elu paremaks, vär-

vikamaks ja helgemaks. Taevase ingliskooriga proovides saab nüüd kindlasti rohkem nalja kui varem. Sest Tarmo on ju nende juures. Tarmo, tänan sind muusika eest, aga hoi a meilgi silma peal, nagu sa kogu aeg oled teinud.»

Hüvastijätukontserdil ei viibi «Operifantoomi» lavastaja Georg Malvius, kes on hõivatud tööga Eestist kaugel. «Tarmos oli ülim professionaalsus koos kerguse, vaimukuse ja soojusega,» ohkab

Malvius. «Ta mõistis, et muusikalid on midagi palju enam kui pelk meelelahutus. Ta viskas alati nalja ning sai aru ka minu naljadest. Ma jään temast puudust tundma.»

«Kord mul kõikjal kaasas käisid – tähtsaim alailma.

Mulle sõber, isa näisid –

siis jäin kõigest ilma!

Võiksid olla nüüdki lähedal,

võiksid olla siin sa veel.

Kujutusvoog unelmaid loob, et oled siia teel.

Sooviks veel, ku

Unelma said, mi

(«Operifantoomi» lugu «The Music of the Night», tõlge Leelo Tungal)

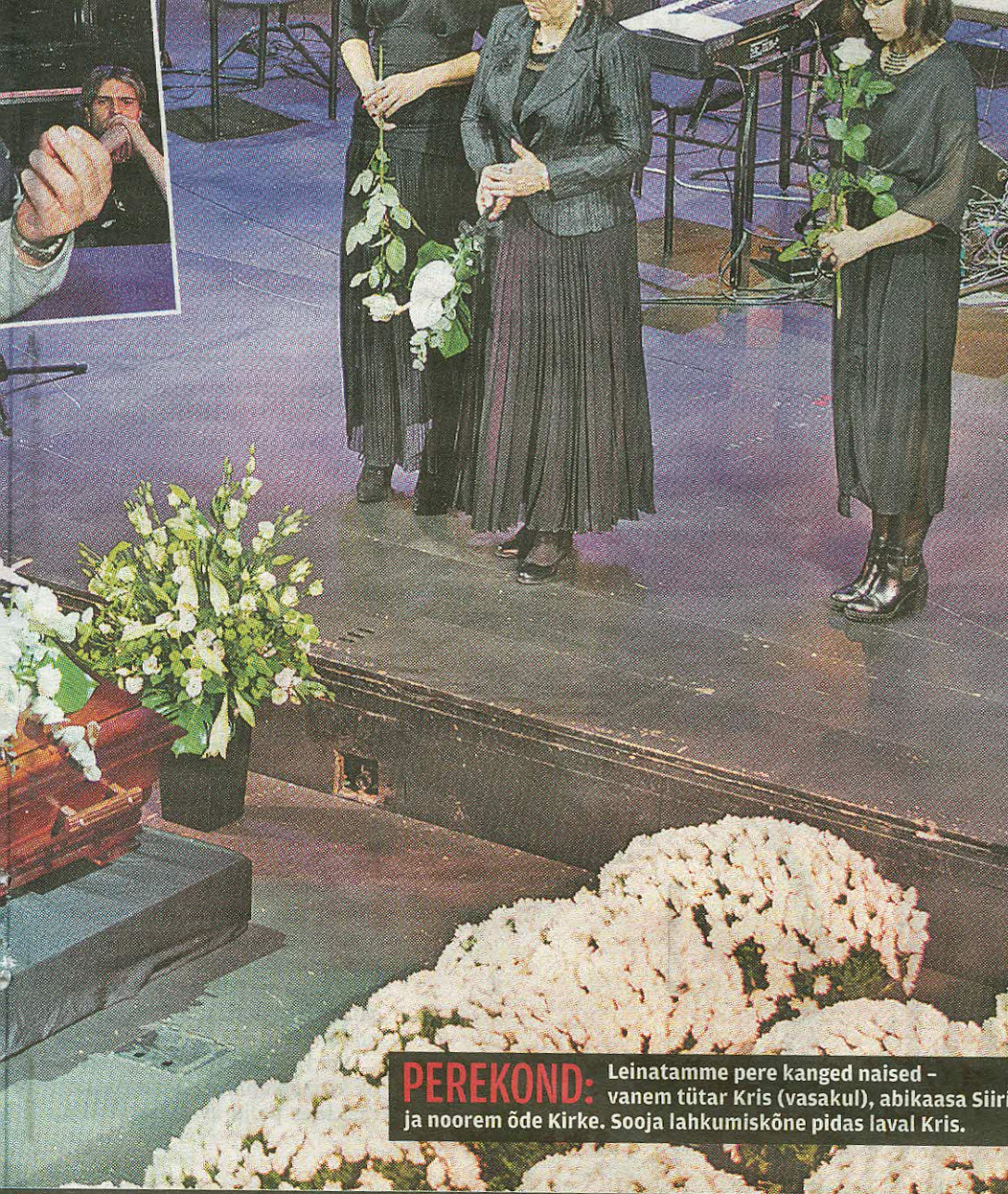
«Kalle Sepp, Brandt-Hanseni dublant. Brandt-Hansen on töõga

laulsime väike me

mast ko

Hannes

Peeter

PEREKOND: Leinatamme pere kanged naised – vanem tütar Kris (vasakul), abikaasa Siiri ja noorem õde Kirke. Sooja lahkumiskõne pidas laval Kris.

ja mõnel puhul ka muusikalise kujundajana. Selle aja jooksul osales ta üle 30 lavastuse (nii ballettide, ooperite, muusikalide kui draamalavastuste) väljatoomisel.

J. Straussi «Nahkhiir», G. Donizetti «Don Pasquale», E. Aava «Vikerlased», A. H. Tammsaare «Aeg tulla – aeg minna», Fr. Loewe «Minu veetlev leedi», C. Orffi «Carmina Burana» – on vaid väike loetelu tema selle perioodi töödest.

Alates 2002. aastast, kui Tartus Raekoja platsil esietendus A. L. Webberi muusikal «Evita», oli ta kuuteistkümmes Vanemuises etendunud muusikali muusikajuht ja dirigent. Tarmo Leinatamme viimaseks tööks Vanemuises jäi A. L. Webberi muusikal «Ooperifantoom». ALLIKAS: VANEMUISE TEATER

KOLLEGIID: Lahkunut saabusid mälestama nii muusika-, kui ka poliitikarahvas. Pildil on dirigent Eri Klas.

TALLINN TARTUS: Dirigent Leinatammega tuli Tartusse hüvasti jätma ka Tallinna linnapea Edgar Savisaar. Koos tava-pärase saatjaskonnaga.

TOHUTU JÄRJEKORD: Hüvastijätjate rivi oli nii pikk, et keerdus teatri-saalist riidehoiuni välja. Setsap hilines ka hüvastijätukontsert ligi pool tundi.

Malvius. «Ta mõistis, et muusikalid on midagi palju enam kui pelk meelelahutus. Ta viskas alati nalja ning sai aru ka minu naljadest. Ma jään temast puudust tundma.»

«Kord mul kõikjal kaasas käisid – tähtsaim alailma.

Mulle sõber, isa näisid – siis jään kõigest ilma!

Võiksid olla nüüdki lähedal, võiksid olla siin sa veel.

Kujutusvoog unelmaid loob, et oled siia teel.

Sooviksin su häält ma kuulda veel, kuigi tean, et eal ei saa. Unelmaks vaid kõik ootused said, mida mult lootsid sa.»

(«Ooperifantoom», «Wishing You Were Somehow Here Again», tõlge Leelo Tungal)

«Kakskümmend aastat tagasi laulsime sinuga koos «Koduküla väike maja...», täna oleme viimast korda koos laval,» lausub Hannes Võrno, kui nad koos Peeter Ojaga sõbra ja kolleegi

sarga ees seisavad. Võrno hääl murdub. Oja sõnab lihtsalt: Ole sa südamest tänatud, kallis sõber! Seejärel teevad Kreisiraadio mehed lahkunule sügava kummarduse ja lahkuvad kaela-kuti lavalt. Pisaraid neelates.

Viimase artistina astub lavale Siiri Sisask, kes aastal 2002 mängis Leinatamme käe all pearolli muusikal «Evita». Tema laulu ajal ulatatakse sargal lebanud «Ooperifantoomi» partituur lah-

kunu abikaasale Siiri Leinatammele, kes on terve tseremoonia ajal hoidnud käes Leinatamme dirigendikeppi. Sark kantakse välja, teatrimaja ees kõlavad timpanid. Algab dirigent Leinatamme viimne sõit Vanemuise mäel. Tuhastamisele. Praegu, kui korteež Leinatamme koduteatri juurest alla liigub, ilmub Tartu peale ootamatult riukalik vihm. Sama hoogne ja krutskeid täis, kui oli Leinatamm dirigendipuldil.